

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายปัญญา อุดชาชน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๖๕

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
พรรคไทยรักธรรม ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุสมควรยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องจะถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคสองหรือไม่ เพียงใด

ประเด็นที่สาม ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องที่ถูกยุบและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะไปจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่พรรคผู้ถูกร้องถูกยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๔ วรรคสองหรือไม่

ความเห็น

นับแต่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีกฎหมายพรรคการเมือง จำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นกฎหมายพรรคการเมืองฉบับแรก ที่บัญญัติการก่อตั้งพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายพรรคการเมือง โดยพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ย่อมตั้งพรรคการเมืองได้ โดยจดทะเบียนต่อสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย”

๒. พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑

๓. พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๗

๔. พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔

๕. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

๖. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐

๗. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

สำหรับหลักเกณฑ์การยุบพรรคการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่พรรคการเมืองอาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยแบ่งออกเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑) พรรคการเมืองกระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

๒) พรรคการเมืองกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓) พรรคการเมืองดำเนินกิจการอันมีลักษณะเป็นการแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน

๔) พรรคการเมืองยินยอมหรือกระทำการใดอันทำให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกกระทำการอันเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำ กิจกรรมของพรรคการเมืองในลักษณะที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกขาดความอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

๕) พรรคการเมืองหรือผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิก ทั้งนี้ เว้นแต่สิทธิหรือประโยชน์ซึ่งบุคคลจะพึงได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิก

๖) พรรคการเมืองจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด นอกราชอาณาจักร

๗) พรกระการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรกระการเมือง และสมาชิกรับบริจาจากผู้ใดเพื่อกระทำการ หรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน

๘) พรกระการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรกระการเมืองกระทำการหรือส่งเสริม สนับสนุนให้ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

๙) พรกระการเมือง สมาชิก หรือผู้ใด เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด จากผู้ใด เพื่อให้ผู้นั้นหรือบุคคลอื่นได้รับแต่งตั้ง หรือสัญญาว่าจะให้ได้รับแต่งตั้ง หรือเพราะเหตุที่ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดิน หรือในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่พรกระการเมือง สมาชิก หรือผู้ใด เพื่อจูงใจให้ตนหรือบุคคลอื่นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง หรือตำแหน่งใดในการบริหารราชการแผ่นดินหรือในหน่วยงานของรัฐ

๑๐) พรกระการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรกระการเมืองรับบริจาจากเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีเหตุอันสมควรสงสัยว่า มีแหล่งที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑๑) พรกระการเมืองหรือสมาชิกรับบริจาจากเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก (๑) บุคคล ผู้ไม่มีสัญชาติไทย (๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขา อยู่ใน หรือนอกราชอาณาจักร (๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรโดยมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย มีทุนหรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้า ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้พิจารณาตามที่ปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว หุ้นที่ไม่ปรากฏชื่อผู้ถือหรือถือโดยตัวแทนของบุคคลที่ไม่เปิดเผยชื่อ ให้ถือว่าเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ไม่มีสัญชาติไทย (๔) คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนหรือได้รับเงินอุดหนุนจากต่างประเทศซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยหรือซึ่งมีผู้จัดการหรือกรรมการเป็นบุคคล ผู้ไม่มีสัญชาติไทย (๕) บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับบริจาจากเพื่อดำเนินกิจการ ของพรกระการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองจากบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และ (๖) บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน กับที่กล่าวมาแล้วข้างต้นหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

๑๒) พรรคการเมืองมีเหตุอันจะต้องยุบพรรคการเมืองตามที่มีกฎหมายกำหนด

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ได้จากคำร้องของผู้ร้องและเอกสารประกอบ อันได้แก่ รายงานการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นคำให้การ พยานบุคคล จำนวน ๑๖ ปาก และข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับพรรคผู้ถูกร้อง ได้แก่ งบการเงิน ของพรรคการเมืองและเงินอุดหนุนพรรคการเมืองที่ได้รับการจัดสรร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงปัจจุบัน และข้อเท็จจริงที่ได้จากคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องและเอกสารประกอบ และบันทึกถ้อยคำ ยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นเป็นหนังสือของพยานผู้ถูกร้อง จำนวน ๕ ปาก รวมถึงเอกสาร อันเกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์ในการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๐ จากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เพียงพอจะใช้ในการวินิจฉัยคดีได้ว่า การกระทำของพรรคผู้ถูกร้องมีลักษณะให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เพื่อจูงใจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือไม่ ดังนั้น คดีจึงมีเพียงประเด็นข้อกฎหมาย ที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๐ หรือไม่ เท่านั้น

จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง โดยมีประเด็นวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุสมควรยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติปรากฏตามสำเนารายงานการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ ซึ่งคณะกรรมการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของนายทะเบียน พรรคการเมืองได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยใช้สำนวนไต่สวนที่ผู้ร้องมีมติที่ประชุม ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ว่าพรรคผู้ถูกร้องรับสมัครสมาชิกพรรคระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๒ เชิญชวนชาวบ้าน ตำบลปามะคาบ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร รวมกลุ่มทำดอกไม้ประดิษฐ์ (ดอกไม้จันทน์) โดยกำหนดเงื่อนไขต้องสมัครเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องก่อน หากมีผู้สมัครเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องครบ ๕๐๐ คนขึ้นไป สามารถเปิดสาขาพรรคการเมืองได้ ซึ่งพรรคผู้ถูกร้องจะเป็นผู้ลงทุนออกค่าใช้จ่าย โดยจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การทำดอกไม้จันทน์ให้กับสมาชิกพรรค และส่งมายังสาขาพรรคที่จังหวัดพิจิตร เมื่อทำดอกไม้จันทน์เสร็จ พรรคผู้ถูกร้องจะรับซื้อคืนในราคา

ดอกละ ๑ บาท และในการสมัครสมาชิกพรรคผู้ถูกร้อง ผู้สมัครไม่ต้องเสียค่าสมัครสมาชิก หรือเสียค่าบำรุงพรรคการเมือง พยานในสำนวนการไต่สวนของผู้ร้องให้การสอดคล้องกันทั้ง ๑๕ ปากว่า ผู้ประสงค์เข้าร่วมกลุ่มทำดอกไม้จันทน์ต้องสมัครเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องก่อน โดยไม่ต้องเสียค่าสมัคร หรือค่าบำรุงพรรคเนื่องจากพรรคผู้ถูกร้องออกเงินค่าบำรุงพรรคให้ และหากไม่มีการจูงใจเรื่องการทำ ดอกไม้จันทน์จะไม่สมัครเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้อง โดย นายมนัส มีชาวนา ให้การว่าได้รับคำสั่ง จากหัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องผ่านทาง นางสุชาติา ขวัญสกุล ให้ดำเนินการหาสมาชิกพรรคเพื่อเปิดสาขา พรรคการเมืองในจังหวัดพิจิตรโดยใช้วิธีการดังกล่าว

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายมนัส มีชาวนา ได้รับคำสั่งจากหัวหน้าพรรคผู้ถูกร้อง จูงใจชาวบ้าน ตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ให้สมัครเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้อง ด้วยการเชิญชวนให้เข้าร่วมกลุ่มทำดอกไม้จันทน์โดยไม่ต้องเสียค่าบำรุงพรรคการเมือง และเสนอว่า จะซื้อวัสดุอุปกรณ์และรับซื้อคืนในราคาดอกละ ๑ บาท จนกระทั่งพรรคผู้ถูกร้องมีสมาชิกพรรค ครบจำนวน ๕๐๐ คน และสามารถเปิดสาขาพรรคได้ที่จังหวัดพิจิตร พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องมอบหมายให้ นายมนัส มีชาวนา ดำเนินกิจการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จึงมีผลผูกพันพรรคผู้ถูกร้อง ซึ่งการหาสมาชิกพรรคด้วยวิธีการดังกล่าว ไม่อาจส่งผลให้พรรคผู้ถูกร้อง เป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งหรือเป็นองค์กรในระบอบประชาธิปไตยที่สามารถผลักดัน แนวความคิดของประชาชนไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะการสมัครเป็นสมาชิกพรรคเกิดจากการหลงเชื่อ ด้วยวิธีการจูงใจของพรรคผู้ถูกร้อง บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกพรรคไม่ได้ศรัทธาในพรรคการเมือง ไม่รู้ลึกรู้หน้าตนเองเป็นเจ้าของพรรค และไม่ใส่ใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของพรรคผู้ถูกร้อง อย่างแท้จริง แต่สมัครเป็นสมาชิกพรรคเพราะมุ่งหวังที่จะได้เงินจากการทำดอกไม้จันทน์หรือประโยชน์อื่นใด ที่พรรคผู้ถูกร้องให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เท่านั้น ไม่ได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของเสรีภาพ ในการจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้น กรณีจึงมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพรรคผู้ถูกร้องกระทำการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๐ อันเป็นเหตุให้ ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓)

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องจะถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคสองหรือไม่ เพียงใด

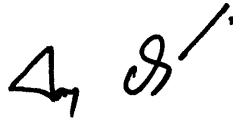
พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคสอง บัญญัติในลักษณะเป็นบทบังคับว่า “เมื่อศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการไต่สวนแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพรรคการเมืองกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคผู้ถูกร้องได้กระทำการอันเป็นเหตุให้สั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องแล้ว จึงชอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๒ อันเป็นช่วงเวลาที่มีการกระทำอันเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคสอง โดยมีกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง

ประเด็นที่สาม ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องที่ถูกยุบและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งจะไปจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่พรรคผู้ถูกร้องถูกยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๔ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องแล้ว จึงต้องสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ในระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการกระทำอันเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไปจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญ

มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๔ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคไท่รักธรรม (ผู้ถูกร้อง) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๐ เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการกระทำอันเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง โดยมีกำหนดเวลาสิบปี นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง และห้ามมิให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง กรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องไปจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหาร พรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีก ภายในกำหนดสิบปี นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ